

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an : 2 Dolars

Edition spéciale : 3 Dolars

ADRESSE

«İdjtihad» Constantinople

Téléph : 20865

xxviième ANNÉE

15 Février 1932

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca
İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No : 339

ABONNEMAN

Seneliği (24 Nusha) Türkiye

için: 2 1,2, Â'lâ kâğıdı

5 liradır

ADRES

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi :

1904 — Genève

Yirmi yedinci sene

15 Şubat 1932

LE SACRE

Notre-Dame annonçait l'apothéose prête
Avec la voix d'airain de ses beffrois jumeaux ;
Au loin les grands canons grondaient, et les drapeaux
Se gonflaient, frissonnants, sous l'orgueil de la fête.

L'Empereur s'inclina, les mains jointes, nu-tête,
Et le Pape apparut, dans l'éclat des flambeaux,
Tenant entre ses doigts étincelants d'anneaux
La couronne portant la croix latine au faite.

Mon fils ! dit le pontife... alors l'orgue se tut.
Sur tous les fronts baissés un seul frisson courut,
Comme le battement soudain d'une aile immense;

Et l'on n'entendit plus, ô César triomphant,
Dans la nef où planait un auguste silence,
Qu'une vieille à genoux qui pleurait son enfant.

Albert Samain

SEFİLİN ŞARKISI

Her gece yatağımdır yıkık bir divar dibi,
Karanlıklar örtülür kara bir kefen gibi,
Soğukdan kemikleri sızlayan vücuduma.

Sıcak yorgan yerine fırtınanın kirbacı
Harharalı göksümde şaklıyor acı acı;
Ölüm: benim hasretle beklediğim vuslat dır

Başımı dayadığım kara taşın üstüne
Akan göz yaşlarımla işlediğim tentene
Yarın terk edeceğim bu sokaga mirasdır.

Ankara Nizami

SOLMAYAN GÜZELLİKLER

کوش اکر کوش تو و ناله اکر ناله من
و انکه البته بجای ز سد فریادم.

Tercemesi: Kulak senin kulağın, nale benim nalem olunca feryadım elbette boşa gider.

O portet poetam bene semper sentire.
[Horace]

Tercemesi: Kendisini da'ima yüksek görmek şa'ire yakışır.

بزرگ او ست که بر خاک همچو سایه ابر

چنان رود که دل مور را نیاز اود.

Büyük insan o insan dır ki bulutun gölgesi
gibi yer yüzünde karincanın bile kalbini incit-
meyecek bir suretde hilm ve nezaketle yaşar.

فردا که هست وعده دیدارت ای خدای

خود را بمن بصورت دلدار من نمای.

Yarin, ey Allah, yüzünü göstermek zamanı
gelince bana sevgilimin suretinde görün.

درویش را که ملک قناعت مسلمست

درویش نام دارد و سلطان عالمست.

Kana'at milki kendisine verilmiş olan fa-
kire fakir denir, fakat hakikati halde 'alemin
hükümdarıdır.

رنجیدن و ز بزم تو رفتن کناه من

ساغر ز دست غیر گرفتن کناه کیست ؟

İncinmek ve senin meclisini terk etmek be-
nim günahım; kadehi başkasının elinden al-
mak, başkasına iltifat etmek kimin günahi?

هر بلبلی برای کلی آفریده اند

پروانه عندلیب گلستان آتشست.

Her bülbül bir gül için yaradılmışdır. Per-
vane ateş gültistanının bülbülüdür.

ZEKİ MEGAMEZ B. İN VEFATI

Bu ismi her münevver türk bilir. İctihadı ta'kib edenlerin çok sevdikleri bir isimdir. **İctihad** da çok yazıları çıkdı. Bu ayın 5 inde onu ebedi eve teş'ır'ı etdik. Mezarının başında İctihad müessiri şu sözleri söyledi :

Allahın ma'bedinden Tabi'atin ma'bedine geldik, burada dinî kayd ve resmlere bağlı olmayarak hür söyleyeceğim. Zeki Megamez dostum ve ruh kardeşimdi, sizler de onun dostları ve kardeşlerisiniz, binaen'aleyh dostlar ve kardaşları hitab eder gibi, Zeki Megamez in ebedilik 'alemine girdiği kapının önünde bir iki söz söylememe müsa'ade ediniz.

Hassas ve büyük Hakim, J. M. Guyau,

Perdre quelqu'un d'aimé, c'est perdre quelque chose de soi, et commencer soi même à mourir .

demişdi. Hakikaten bir dost ga'ib etmek insanın kendisinden bir parça ga'ib etmesi ve kendisinin de ölmeye başlamasıdır. Bu gün cümlemiz dünya'î varlığımızdan bir parçanın eksildiğini his ediyoruz. Bu Hakikatin bir tarafıdır .

Rü'yet zaviyesini değiştirelim : İnsanın iki yaşaması vardır biri ölünceye kadar yaşaması, diğeri öldükden sonra yaşaması . Mühim ve vasi' yaşama budur. Dinlerin ve mütefekkirlerin uhrevî hayat dedikleri hayat budur.

Zeki Megamez Beyin ölünceye kadar olan hayatı bir sa'y ve nurlatma hayatı oldu, bu alçak boylu adam çok yüksek ruhlu idi .

الا في سبيل المجد ما انا فاعل

عفاف و اقدام و حزم و نائل

diye bilecek kadar ruhunda Mu'arri ruhu buldu ve bunu halelden masun tutdu bu nezih ve kavi bir varlıktır ; bu öldükden sonra başlayan ve artık içine hiç bir « Zelle » nin karışması ihtimali bulunmayan ikinci yaşamının parlak bir tulu'u dur. Z. Megamez doğruyu ve yükseği hars etti .

El Mu'arrin (رسالة الغفران) ini ilahi Komediya adile « İctihad » da terceme ve neşr etti, « İctihad » ın sekiz on nushasını ihya etmiş olan bu eser merhumun terceme'i halini yazacakların ussül harekesi olacaktır .

Hakikat ve 'ulviyyet için yaşamış olanların ölümleri marez ve gazez den münezzeh diğerk bir hayata doğmakdır .

Ey ebedilik yolcusu dostların senin ayrılığınla yanarken sana gıpta hissi de duyuyorlar. Senhayatında kimseyi incitmedin fakat bu gün yürekleri kanatıyorsun . Sana

ان كنت لم ترق الدماء ذهابة

فلقد ارققت اليوم من جفني دماء

diyoruz. Zeki Bey « au reooir » ! « au reooir » !

Dr. Mehmed Re'fet Bey

Aziz ve kadim yoldaşlarımızdan Urfa mebusu Re'fet Bey, Sekte'i kalbden Ankarada vefat etdi.

Re'fet Bey, daha Tibbiyye mektebinde iken fikir ve mefkûre arkadaşımız olmuşdu . Daha o zaman J. M. Guyau nun Education et Hérédité = Terbiye ve veraset kitabından bazı iktibaslarla bir risale yazmışdı . Arkadaşlarına hizmet ve onların hukuklarını mudafa'a etmek onun için bir yüksek zevk ve 'ibadet idi. İnsanî ve fikrî 'alaka ile her mazlumun derdine iştirak ederdi . Bir milletin ma'nevî ve maddî mikneti bu tesanüd hissindedir .

Faziletli arkadaşımızın muhterem a'ilesine ve ekribasına te'min ederiz ki kendileri kadar ta'ziye ve tesliye olunmaya muhtacız . Bir tek tesellimiz var : Fazilet yolunda yürüdü. Fazilet in yûreğinde yaşayacak, unutulmayan ölümler , tamamen ölmüş değildirler. AB. DJ.

Dr. İzzet Kâmil ve Cemal Yahya Beyler

Son ay içinde bu iki güzide arkadaşımızı ga'ib etdik . Tıb ailesini ve ailelerini ta'ziye ederiz

Gelecek nushalarımızda :

Kaside numru IX	Salih Zeki
Makine hayatını canlandırılını	M. Kemal=Francq
Felsefe'i tarih	G. Le Bon
Güzele	Tokadî zade

Tashih

Geçen nushanın 5655 inci sahifesindeki haşiye nin musahhahı şudur :

T, travail = ya'ni iş kelimesinin, m, masse ya'ni kitle kelimesinin, v vitesse ya'ni sür'at kelimesinin ilk harfleridir . Düstur şöyle kurulur :

$$İş = \frac{\text{Kitle} \times \text{Sür'at murabba'ı}}{2}$$

Mes'ul imtiyaz Sahibi avukat İrfan Emin

[İsmail Hakki matbaası]